

عنوان مقاله:

تحلیل وضعیت داستان‌گزاری و درون‌مایه‌های آن در سفرنامه‌های خارجی عصر قاجار

محل انتشار:

مجله ادبیات پارسی معاصر، دوره 7، شماره 3 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

محمدعلی شکاریان - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه لرستان

طاهره صادقی تحصیلی - استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه لرستان

علی نوری - دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه لرستان.

محمدرضا حسنی جلیلیان - دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه لرستان

خلاصه مقاله:

عصر قاجار یکی از دوره‌های طلایی سفرنامه‌نویسی درباره ایران است. سفرنامه‌نویسان این دوره که اغلب از کشورهای اروپایی بوده‌اند، اطلاعات ارزشمندی در خصوص فرهنگ، تاریخ ادبیات و دیگر موضوعات ادبی، کتابخانه‌ها و مراکز علمی و هنری آن دوره، ارائه کرده‌اند. یکی از مباحث مورد توجه آنان تبیین وضعیت داستان‌گزاری در ایران عصر قاجار است. نویسندگان غیر ایرانی سفرنامه‌ها، به دقت نظر و بی‌طرفی و شرح دقیق وقایع مشهورند، مسأله این است که سیمای داستان‌گزاری عصر قاجار در آثار آنان چگونه تجلی یافته است؟ به این منظور برخی از مشهورترین این سفرنامه‌ها بررسی و تحلیل شد. دستاوردهای تحقیق نشان می‌دهد که آنان در این سفرنامه‌ها، از اصناف و طبقات راویان، روش‌های نقل و روایت داستان، درون‌مایه‌ها و کارکرد داستان‌ها نیز سخن گفته‌اند. درون‌مایه داستان‌ها بیشتر موضوعات متنوع حماسی (ملی و مذهبی)، عاشقانه، اساطیری و نیز اخلاق و طنز و فکاهی است. مکان داستان‌گزاری منحصر به قهوه‌خانه نیست؛ بلکه در دربار، شهرهای کوچک و بزرگ، روستاها و حتی در بین ایلات و طوایف اجرا می‌شده است. داستان‌گزاران از سه شیوه برای نقل و روایت داستان (داستان‌گزاری) استفاده می‌کرده‌اند: نمایش خنیاگرانه، پرده خوانی و افسانه‌گویی عام‌پسندانه.

کلمات کلیدی:

داستان‌گزاری، دوره قاجار، سفرنامه‌های خارجی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1124349>

